

KTO JEST KIM? – O TOŻSAMOŚCI I ANONIMOWOŚCI W MEDIACH

CELE OPERACYJNE:

Dzieci:

- wiedzą, co oznacza anonimowość,
- wiedzą, jak zachować anonimowość w mediach,
- potrafią wskazać sytuacje, w których można, a w których nie wolno ujawniać swoich danych.

MATERIAŁY: egzemplarze lektury „Karolcia” M.Kruger (po jednym na ławkę), film „Biuro detektywistyczne Lassego i Mai”, odc. 1 „Pierwsze zlecenie” (<http://www.cda.pl/video/11223208e>), białe kartki A4, czarny tusz i czerwony flamaster (po jednym na ławkę), samoprzylepne kartki, pytania do „Familiady” (patrz: materiał pomocniczy)

PRZEBIEG ZAJĘĆ

Krok 1

Praca w parach z lekturą „Karolcia” M. Kruger.

Dzieci, pracując w parach, odszukują fragmenty książki dotyczące czarownicy Filomeny. Następnie czytają je na głos pozostałym uczniom. Na podstawie przeczytanych fragmentów rozmawiają o tym, jak Filomena próbowała oszukać Karolcię i zabrać jej koralik, wcielając się w różne postacie.

Krok 2

Dyskusja

Zaprosz dzieci do krótkiej dyskusji, zadając poniższe pytania:

- Co oznacza bycie anonimowym?
- Jak zachować anonimowość w mediach?
- W jakich sytuacjach i komu możemy podać swoje dane osobowe?
- Dlaczego czasami nie powinniśmy ujawniać swoich danych osobowych?

Krok 3

Obejrzenie filmu (25 min.) „Biuro detektywistyczne Lassego i Mai”, odc. 1 „Pierwsze zlecenie” (<http://www.cda.pl/video/11223208e>).

Rozmowa o pracy detektywa (policjanta) i jego metodach wykrywania przestępców (odciski palców, badanie tropów, rozmowy ze świadkami, itp.).

Krok 4

Zabawa plastyczna „Mali detektywi”

Nauczyciel rozdaje każdemu z uczniów białą kartkę A4, czarny tusz i czerwony flamaster (po jednym na ławkę). Dzieci maczają wskazujący palec w tuszu, odciskają go na swojej kartce i zaznaczają w kółko. Nauczyciel zbiera kartki, następnie losowo ponownie rozdaje je dzieciom. Zadaniem uczniów jest odnalezienie drugiego identycznego odcisku. Dziecko podchodzi do każdego i sprawdza, czy to jego odcisk. Kiedy znajdzie „właściciela” odcisku, oznacza jego odcisk kółkiem i podpisuje imieniem i nazwiskiem „przestępcy”.

Krok 5

Zabawa „Kim jestem?”

Nauczyciel wybiera jedną chętną osobę, której przykleja na czoło małą samoprzylepną karteczkę z nazwą postaci. Zadaniem dziecka będzie odgadnięcie, kim jest. W tym celu zadaje reszcie grupy pytania. Pytania muszą być zamknięte (takie, na które odpowiada się tak lub nie), np. Czy jestem postacią z bajki? Czy mam czerwony płaszczyk? Czy mam kły? Kiedy dziecko podejrzewa już, kim jest, pyta, np. Czy jestem Czerwonym Kapturkiem? Kiedy zgadnie, nauczyciel wybiera kolejną osobę.

Propozycje postaci: Królowa Śnieżka, Baba Jaga, Justin Bieber, Violetta, Elsa z Krainy Lodu, Messi, Lewandowski.

Krok 6

„Familiada” w drużynach

Nauczyciel dzieli grupę na dwie drużyny, wręczając jednej z nich dzwonek, drugiej - grzechotkę. Każda z drużyn wyznacza swojego kapitana, który ma decydujący głos podczas udzielania odpowiedzi. Nauczyciel kolejno czyta pytania. Która z drużyn pierwsza da znak (zadzwoń dzwonkiem lub potrząśnij grzechotką), ta odpowiada pierwsza. Drużyny odpowiadają na pytania na zasadach gry „Familiada” (reguły gry są dość skomplikowane, dla ich zrozumienia zaleca się wcześniejsze obejrzenie przez nauczyciela odcinka teleturnieju lub uproszczenie gry). Nauczyciel kolejno pyta członków drużyn. Za dobrą odpowiedź na pytanie otrzymują tyle punktów, ile jest przypisanych do danej odpowiedzi. Członkowie drużyn odpowiadają indywidualnie i nie mogą sobie nawzajem podpowiadać. Każda drużyna posiada trzy szanse - drużyna ma prawo dwukrotnie podać złą (niepunktowaną) odpowiedź, a po trzeciej złej odpowiedzi pytanie przechodzi na drużynę przeciwną. Gdy drużyna poda dwa razy złą odpowiedź, drużyna przeciwna ma prawo się wspólnie naradzić. Jeśli drużyna po raz trzeci poda złą odpowiedź, do gry wchodzi przeciwnicy. Jeśli wspólnie podadzą jedną prawidłową odpowiedź, zdobywają punkty przypisane do wszystkich odgadniętych odpowiedzi na dane pytanie.

EWALUACJA

Czy po przeprowadzeniu zajęć dzieci:

- wiedzą, co oznacza anonimowość,

- wiedzę, jak zachować anonimowość w mediach,
- potrafią wskazać sytuacje, w których można, a w których nie wolno ujawniać swoich danych.

MATERIAŁ POMOCNICZY

Familiada - pytania:

1. Komu można ujawnić nasze dane osobowe?
  - a) rodzinie **30pkt**
  - b) policjantowi **25pkt**
  - c) nauczycielowi **20pkt**
  - d) urzędnikowi (w celu wyrobienia dokumentów np. legitymacja, karta miejska) **15pkt**
  - e) lekarzowi **10pkt**
  - f) recepcjoniście (w celu rezerwacji np. hotelu lub zapisania się na wizytę u lekarza) **5pkt**

2. Komu możemy udostępnić swoją korespondencję (sms, e-mail, list)?
  - a) rodzicom **20pkt**
  - b) rodzeństwu **15pkt**
  - c) przyjacielowi **10pkt**
  - d) policjantowi **5pkt**

3. W jaki sposób udostępniamy swoje dane osobowe?
  - a) w rozmowie **30pkt**
  - b) przez Internet **25pkt**
  - c) przez portale społecznościowe **20pkt**
  - d) przez telefon **15pkt**
  - e) u lekarza **10pkt**
  - f) w sklepach, w kinie **5pkt**

4. W jakich sytuacjach musimy być wyjątkowo ostrożni, podając swoje dane osobowe?
  - a) w rozmowie z obcym **15pkt**
  - b) przez Internet **10pkt**
  - c) przez telefon **5pkt**

5. Co zrobić, gdy ktoś ukradł nasze dane osobowe?
  - a) powiedzieć rodzicom **15pkt**
  - b) zgłosić się na policję **10pkt**
  - c) zgłosić nauczycielowi **5pkt**